

НАДЗІН

ДВАТЫДНЁВІК САТЫРЫ, — ЖАРТАЎ І СЬМЕХУ.

—Што гэта. Скрынскі... скрынкі...

—Зусім слушна: як цяпер міністр Скрыньскі, дык у Гданьску вісяць скрынкі, а як будзе Недзялкоўскі Ежы, дык прылуча да Манехы.

ВУЧАЊ. -На што дзядзьку гатулькі гарэлкі!

СЯЛЯНІН. -Маю гасьцей, дык трэба-х пацешыць іх...

ВУЧАЊ. -Вы ім толькі здароўе адыміце гатым, целыць і сьмяшыць можна толькі "АВАДНЕМ".

СЯЛЯНІН. -Гэта дзіва! Дзяды нашы і прадзяды ня чулі нікага "АВАДНЯ" ніколі... Апрыч гарэлкі нічога іншага...

ВУЧАЊ. -Авадзень нідаўна пачаў выхадзіць у Вільні...

СЯЛЯНІН. -А... Ага... Дзякуй за добрую раду... калі так, дык сягоньня-х я г о выпішу.

.....

СТАРАЎСЯ.

-Добры дзень, кума!

-На рынку была!

-Што ты глухая, кума?

-Не, замест рыбы, купіла парася!

-Бывай здарова, кума!

-Пяць злотых заплаціла!

-Мне зусім не цікава, колькі заплаціла.

-Не, кумок, я не уцякала, а заплаціла ды панясла...

Прышоў сыноч на сьвята з школы
Здароў як нада быць, вясель;
А роднай матцэ усе здаецца
Што сыну цяжэнька жывецца.
-Ну, як, Антонька мой, ты хіў?
Мазгі зусім недзе забіў!
-Ат, мама, лепей бы маўчала
Ным глупства гэткае казала:
Мазгі забіў. Усёх гукае...
Каленькам, -вось каму хапае!

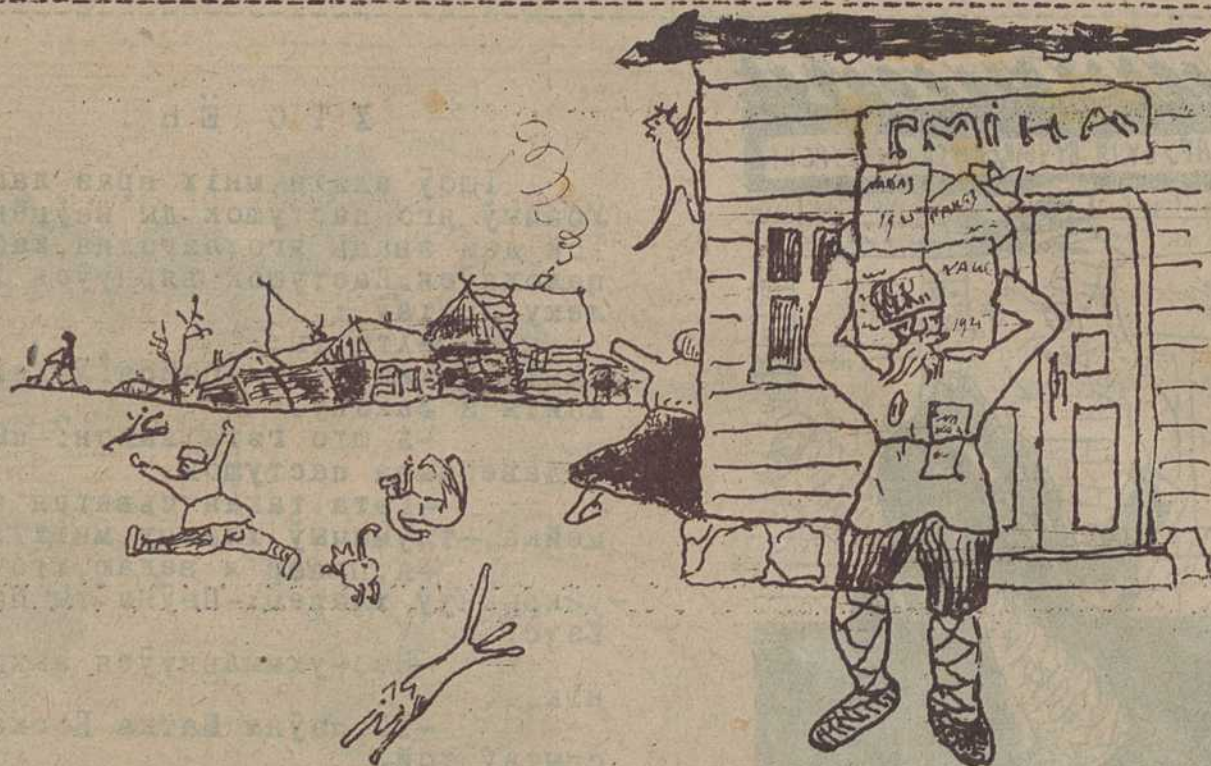
Бізунчык.

П....а.

Солтис вийшоў з гміны з новымі падаткамі...

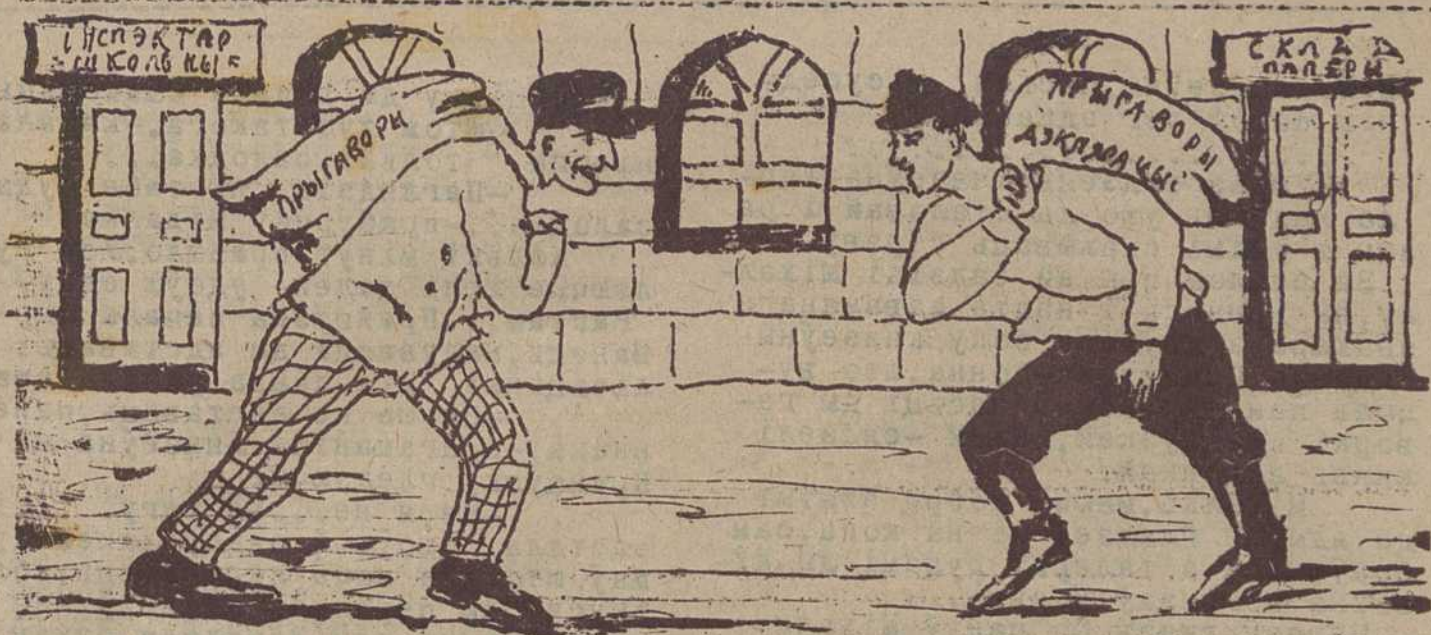
НІ ЗРАЗУМЕЛА.

Такі праўда, што з старымі
Усяго бывае:
Прышла з цэрквы раз бабуля
Плача, як мадая.
Што чаго вы? Хто вас скрыўдзіў?
Сталі ўсе пытацца,
Але, бедная, ад жалю
ня можа стрымацца.
ды ні жартам, а запраўды:
Аж сьплююцца сьлезы,
Як-бы шышачкі вясною
З вярбы, ці з бярозы.
Так расплакалась, ня можа
Аніяк стрымацца
І каб толькі успакойць
Сталі ўсе старацца.
навакола, як-бы дзіва,
Яе абступілі
Гэты тое, той-другое
Усе гаварылі.
Розны дзівы і здарэнні
Сталі талкаваці
Абы толькі, каб як кольвек
Гутарку пачаці.
Вось, нарэшце, ледзь-ня-ледзь
І прагаварыла:
-Ой, паверце, мае дзеткі,
мне нішто ня міла!
-Ну чаму ды што такое,-

Хоць слоўца-б сказала
Але неяк, гэтым разам,
Гутарку пачалі:
Перш сьлязу з носу, як бобу,
Хвартухом згарнула,
Галаву чуць прыпадняўшы
Цяжка уздыхнула.
Пачала казаць, нарэшце.
А ўсе сталі слухаць
Так уважна, што пальцамі
Ні пасьмелі рухаць.
-Вы ня чулі тут, напэўна,
Сядзелі у хаце,
Што сягоньня поп у цэркві
Пачаў нам казаці:
-Будзе, - кажа-на тым сьвечні
Надта кепска з намі:
Плач і энк ды ўсе такое
І скрыгот зубамі.
-Ну дык што, чаго тут плакаць?
Сталі ўсе пытаці.
-Але, чаго! чым хаж я там
Буду скрыгатаці.
маладым вам то нічога:
Зубоў поўна губа,
А чым я там буду скрыгаць--
Ніводнага зуба.

С.Крапіва.

РАЗСЫЛЬНЫ І. ІНСПЕКТАРА:—Чалавеча, што нясеш у машку?

Беларус:—Прыгаворы і дэкларацыі, што напісалі сяляне, каб адкрыць беларускую школу у вёсцы.

Разсылны:—Я так сама нясу прыгаворы, але да крамы на паперу, ... І. Інспектар казаў прадаць, бо ў канцэлярыі німа ўжо месца.

Я. Маланка.

МІХАЛКА.

—Міхалка, адчыні!—крычаў хурман князя Х., стукаючы ў вакно пастуха-знахара.

А што?—пачуўся голас.

Зьбірайся да пана у палац!

Міхалка меў г. 40...Цікавіўся ён адмалку зёлкамі і на ваколіцу дзічуўся знахарам.

Паціху злез з печы, адчыніў дзверы...

—Добры вечар, Міхалка! Збірайся—пан просіць!

Вечар добры!—Проша сесці...А на што там я патрэбны?

—Паненка хварэе, уся скура у пухырах...Ціх ня чуў, Міхалка, аб гэтым?

—Не памагла заграніца і дактары...казаў Міхалка апрагнаючыся,—а па мойму, нічога страшнага німа.

—Вось пан даведаўся аб табе і просіць.

—Ну, дык пойдзем, паночку.

—А зачым кацялок барэш?

—Трэба...

Яны выйшлі. Дахдох накрапваў—

Была пара летняя...Селі да адумсна прысланай, панскай каламашкі ды паехалі.

..... У пакоях спаткаў Міхалку сам князь Х., які адвёў яго да хворае дзяўчыны. Та я ляжала перухом на ложку і стагнала.

Міхалка загадаў устаць ей ды паказаць цела. Студліва, пры дапамозе самога бацькі—князя, паказалася...Уся скура на ейным целе была у пухырах.

—Гэта нічога,—казаў Міхалка,—дзяўчына паправіцца.

Ззаду за ім пачуўся сьмех: бонна-Пранцузка, паненка гадоў 30 хахатала з Міхалкавае мужыкаватасьці—гэтах князеўну назваў дзяўчынай!

Міхалка папрасіў усіх высьці, сам адвирцеў кацялок з трапкі, наліў вады і паставіў гатавацца на сьпіртоўцы...Паненка страхавіта на яго пазірала. Як загатавалася вада ён, панчучы малітвы, падсыпаў зёлак.

...Сьвежа-згатаваным лякарствам Міхалка нацёр усё балючае—

цела князеўны, пасыля, у суседнім пакоі, лег адпачыць.

.....
Праз тыдзень князеўна магла хадзіць ужо да сталовай і разам з усімі спажываць страву.

За сталом пры ей садзілі Міхалку, як цэннага і надта паважанага знахара, з другога боку князеўны сядзела Пранцузка-бонна, што вучыла паненку абычайнасьці ды гаворкі пранцузкай, далей — сядзелі князь з жонкай.

Міхалка, маючы добры апэтыт да яды, ня глядзеў ні на кога, сам браў мяса з талеркі рукамі ды ахвотна абгрызаў косьці...

Цярпеў князь, бо цэнту Міхалку дзеля дачкі. Проста у вочы сьмяялася з Міхалкі Пранцузка.

Ён затаіў зло да яе, а на вастроты ейныя не адказаў...

.....
Кожным вечарам рабіў нацэрань не Міхалка. Праз два тыдні ён казаў князю, што дачка таго можа выйсці пагуляць на сьвежае паветра. Дзень гэты быў днём радасьці усей сям'і князя і вась, неўзабаве, наўперадзі, па дарожцы у садзе, ішоў мерным крокам сам князь з жонкай, — за ім дачка з Міхалкам з аднаго боку і Пранцузкай — з другога. Ззаду ішоў лакей з кашолкай поўнай усякіх прысмакаў, цукеркаў ды ядоміны.

Пагода была найлепшая. Сонца сьвяціла мерна... Ветрык памагаў гуляючым, дуучым ім ззаду ды шыгаў па траве і дрэвах, шастаючы лісьцямі ды клонючы кветкі да зямлі.

Праходзячы ля адной загранічнай расьліны Пранцузка, каб дапамагчы Міхалку, запыталася у яго:

— Як завецца гэта кветка, вы ня ведаеце?

Міхалку ўжо даўно апырылася яна сваёй фальшывасьцю — шукаў спосаб адплаты.

— Ня ведаю, ды яна, наагул, не карысная чалавеку.

— Німа вам што казаць: ня ведаеце вы нічога. Выходзіць ба-танікі ня учылі...

— Гм... А вы, паненка, вучылі, а ці ведаеце які смак гэтае лісьцінкі? — запытаўся Міхалка, зрываючы лісток нейкі, паміж травы, ды падносячы яе Пранцузцы. Та яна сьмешліва глядзячы, узяла на зуб

лісьцінку ды пачала смакаваць.

— Штож тут такога, — казала, нічога, толькі салодка...

— Паглядзім як табе будзе салодка, — прабурчаў Міхалка.

Колькі мінут прайшло. Усе гуляючы ішлі далей удоўж саду.

Раптам... Пранцузка пачала чырванець, надувацца ды адставаць: лісьцінка Міхалкава рабіла сваё.

— Проша не адставаць, паненка, — прагаманіла князеўна на Пранцузку глядзячы.

— Не, я не... не магу... — і адстала. Ішоўшы ззаду лакей думаў, што яна хоча перакусіць, збліжыўся ды перад ей адцінуў кашолку, — куды там. Замахала рукамі.

Усе прыстанавіліся, абярнуліся ды дзіваюцца, а Пранцузка не мае сіл ісьці... стала... Уся чырвоная, што раз больш надуваецца, ня тут казана, як карова, калі аб'есца ВЕХУ... Князь успалохаўся:

— Міхалка, ратуй... яе...

— Нічога, панок, чорт яе ня схопіць. З мяне усіх гэтых два тыдні падтрунівала, дык цяпер мы з яе адразу...

Пранцузка страхавіта вачмі пуляла... ды паўнела... Раптам...

... атрымалася нешта, падобнае гримоту... Пранцузка стала, твар засланіўшы рукамі, чырвоная па вушы...

Стыдліва адварнуўся князь з жонкай і дачка яго з Міхалкам за імі ззаду-лакей.

Разбіраў усіх сьмех... і... стыд... Я

Як дайшлі да палацу Міхалка стаў развітвацца:

— Ну, панок, Я ўжо вашэці не патрэбны... Дзяўчына, дзякуй Богу, мае цела чыстае... Найдзі дамоў.

— Ах, дзякуй, — вась табе за гэта фальварак. — і князь, цалуючы Міхалку у лоб, сунуў таму ў рукі вялікую з гербамі паперу.

— Ну і добра ж ты, Міхалка, прыстыдзіў тую, мудрую, Пранцузку. казаў пацешаны князь, — яе ўжо німа... З рэчамі на станцыю ад'ехала...

— Гэта ей навука, паночку!

Яшчэ ня зышоў Міхалка з ганку, як падбегла князеўна, ды, чуючы вялікую радасьць ад вернутага ей здароўя і маладосьці, —

пачала цалаваць яго у шчаку.

Дзіву даліся усе, хто быў
пры гэтым. Рад быў князь, яго сям'я
і ўсе, хто пры іх быў...
Французка, тым часам, чакаючы цяг-
ніка на станцыі, праклінала сябе
за язык, а Міхалку-за царя.

А.В.

.....

ДА КАГО ПАДОБНЫ.

Перад люстрам пан часаўся,
Пудрай абсыпаўся...
-Да каго я вось падобны?
Лакея спытаўся.
-Панок, каб хоць не салгаці,
Той адпаведае,
-Здаецца, асоба Ваша
На льва выглядае!
-Да якога льва раўнуеш
Ты мяне, Іване?
-Да таго, што ў Ерусалім
-Нёс Езуса, -пане!
-Дурак з цябе! то ня леў быў
А асёл, Іване!
-А так, праўда, то асёл быў,
Дык даруйце, пане...

З украінск. А.В.

ПРЫ ПЕРАВОЗЕ.

На пораме, каля Міхалішак,
было такое здарэнне: бедны чала-
век просіць перавозніка, каб пе-
равёз яго дарма, бо ён ня мае чым
заплаціць, усё аддаў на "падачкі",
але за перавоз дасць добрыя ча-
тыры рады дабрадзею...

-А куды едзеш? - пытае пера-
вознік чалавека.

-Вакол сьвету, браток, бо ця-
пер пашла такая мода.

-Ну, дык едзем. - кажа Пасувень
[так зваўся той перавознік]

На другім берагу падарожнік
"кругом сьвету" даў такія пекныя ра-
ды:

1. - Як зловіш блыху, браток, то
пільнуйся, бо уцячэ.

2. - Як выходзіш на двор, не ста-
навіся проці ветру: помні, што бед-
наму заўсёды вецер у вочы.

3. - А як што каля цябе трэсьне

азірніся, ці хто ня відзіць.

4. - Апроч мяне нікога дарма
болей неперавазі, бо збанкрутуеш.

Акыш.

НА БЕЦАРЫНЕ.

- Скажы, братка, чаму гэта
уся падлога быццам пыском пасыпа-
на, бо, у часе скокаў, пад нагамі
аж трашчыць?

- Вось дзіўны! Паглядзі толь-
кі, хто скача... Скачуць-жа нашы!...
Ш--а.

ПРАЦАВІТАЯ ДЗЯЎЧЫНА.

Ой сонейка жалю ня мае,
Праз вакно мне усё дакучае:
Кладзе на мой тварык румянны
Загар ды людзям адкрывае,
Што хата мая ня прыбрана,
што сорам мне спаць, бо ня рана.

Ой шмат бы чаго даканала:
Ледз сьвет рупна-б я уставала,
Каб ў будні іграла мне дутка
І ў сьвята пад скрыпку скакала.
У шоўку я хала бы хутка.

Эх, добра жылося-б мне тутка.
Як ня б'юся-усё большае ліха.
Эх, спацну яшчэ з гора хоць
крыку!

Калі стану я Богу прыгодна
Дык ня буду ніколі галодна.

Алёна.

АФІЦЭР І САЛДАТ.

Салдат, служучы у войску, ні-
чога ні хацеў рабіць і заўсёгды
на пытаньні адказваў: ня ведаю.

Раз афіцэр пазваў яго да сябе
ды пытае:

- Скажы мне, нікіпар, колькі
будзе два ды два?

- Ня ведаю, Вашэсокородзіе!

- Сколькі будзе адзін ды
адзін?

- Ня ведаю, Вашэсокородзіе!

- Ну, а калі, напрыклад, ты ду-
рак адзін, а я другі, колькі нас?

- Ха-ха... Ужо ведаю: два дура-
ка, Вашэсокородзіе!

Б-----к.

1. Барануючы брыдзе
Мух з карчмы да хаты.
У хаце хонка хджэць яго
Латаець там латы.
-Хонка, золатца мае,
Хоць адзін разоцак
Пашкадуй, ня бі мяне-
Гнуса ў паясоцак!
-Ой, за штож я маю біць
Калі любы мне ты.
Дж, саколік, перасьпі
Хай хмель прайдзе гаты.

-Гэй ты хонка, ведзьма-баба!
Пахмяліцца, есьці!
Толькі крута-водкі, яйцаў
Мне бардзеі прынесьці!
-Га, праснуўся, дык і добра:
Лепш цяпер пачуеш
Цапляны смак, як прыўдару,
Дык аж затанчuess!
Вось за хмель, за валацугства
Параўную косьці,
Ты ня дзяк, я не папоўна
Цацкацца з любосьцяй.

Алёна.

ЗАГАДКІ.

1. Не лярства, а здароўя
дадае, - ня хлеб, а кхнь без яго ня
можна, - за ўсё-наймілейшы, а да
сьмерці падобны.
2. "Чый гэта голас, што чу-
юць і глухія?"
3. Ні стучэў, ні гручэў, - сам
пад вакно падляцеў.
4. Ня відаць, а міла, ... Не ба-
гацьце, а цешыць.
5. Прыйдзе бяз ног, возьме
не палахушы і зарэха бяз наха.
6. Дзе ў пацёмку можна ба-
чыць усякія абразы?

о...а.

СЕКРЕТ.

- Будзе пэўны, паненачка,
што нікому не адгукнуся аб толь-
кі-што перахытым шчасці.
-Я думаю! Калі-б кожны ха-
цеў аб гэтым гукаць, як-бы я тады
паказалася на вуліцу...

Восіах.

Наша ПОЧТА.

Падпіску атрымалі: па 3 зл. -
ад Янкi Станкевіча; па 3 зл. 60 гр.
ад хвер. Кобака, Я. Луцэвіча і Ка-
рабейніка; па 2 зл. ад Чэрвінскага
Селашкі, Ліпскага, Дзынгеля, Маці-
аса, Севашкі; па 1 зл. 80 гр. ад
Зіміцкага, Лапыроўны, П. Станкеві-
ча, З. Краповіцкай, М. Станкевіча,
А. Стэповіча, Андр. Цікоты, Санчука,
Я. Якімовіча, Казюковіча, Мазурака,
Лагуненка, Білева, Казла, Шнаркеві-
ча, Буйвола, Трынды, Красоускага,
Янюка, Місюнаса, Дэшкоускага, Пасю-
кевіча, Гэнэральчыка, Поболя; 1 зл. 90
ад Ключановіча; 1 зл. прыслаў Я. Пу-
гац; 1 зл. 50 - Тарасэвіч; 1 зл. 55 гр. -
А. Кот.

Усім тым, хто прыслаў гро-
шы "Авадзень" пашлецца акуратна.
Адказы на запытаньні дамо у
наступным нумары.
Заахвочвайце да падпіскі сяброў!

РАЗГАДКІ: 1. Сон, 2. Сумленьне, 3.
Дзень, 4. Песьня або музыка, 5. Сь-
мерць, 6. У кінематографі.

Адрэс рэдакцыі і адміністрацыі - Вільно Завальна 7 пры кнігарні.

ПАДПІСКА: на 3 м. = 1 зл. 80 гр., на паўгода = 3 зл. 50 гр., на год = 7 зл. усяго.
За граніцу на год - тры даляры.

Рэдактар-Выдавец А. Васілеўскі.

Літ. Маца, вуліца Домброўскага 3, у В І Л Ь Н І.